

بررسی انواع روش‌های متداول ارزیابی اثرات زیست‌محیطی (EIA) به همراه بررسی کاربردی روش‌ها

محمد معتمدی^۱، احمد آرائیان^۲، ذولفقار خانی^۳

^۱استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیروان

^۲دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی شیروان

^۳دانشجوی دکترای جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی شیروان

چکیده

در چند دهه‌ی گذشته انسان با سرعت زیادی در حال پیشرفت در زمینه‌های مختلفی بوده است و این سرعت رشد زیاد او باعث شده است تا سرعت استفاده‌ی او از منابع طبیعی و محیط زیست پیرامونش چندین برابر شود. این دخل و تصرف انسان فقط به بهره‌برداری از محیط زیست و منابع طبیعی خلاصه نمی‌شود و همواره با آلودگی و تخریب و تغییر محیط زیست همراه بوده است. برای بررسی این اثرات و پیش‌بینی اثرات احتمالی قوانین و ضوابطی پدید آمده است که قبل از اجرای هر پروژه و طرح، جنبه‌های مختلف زیست‌محیطی آن را ارزیابی می‌کنند. ارزیابی اثرات زیست‌محیطی فرآیند گروهی است که طی آن متخصصین مختلف به شناسایی و ارزیابی اثرات مثبت و منفی طرح یا طرح‌های توسعه بر بخش‌های بوم‌شناختی، اقتصادی و اجتماعی محیط زیست می‌پردازند و در صورت پذیرش توسعه موردنظر راهکارهایی جهت کاهش و یا رفع اثرات منفی ارائه می‌دهند. روش‌های مختلف و متعددی برای ارزیابی اثرات محیط زیستی پروژه‌ها وجود دارد که هر یک از آن‌ها با توجه به صلاحیت متخصصین، دسترسی به اطلاعات موردنیاز، بودجه، زمان و فناوری‌های رایانه‌ای بر اساس قابلیت استفاده از آن‌ها در یک کشور انتخاب می‌شوند. در این مقاله سعی شده است تا روش‌های مختلف ارزیابی اثرات زیست‌محیطی معرفی شوند و در کنار آن مزایا و معایب آن‌ها نیز بیان شوند. هدف از این پژوهش کمک به تحلیلگران و پژوهشگرانی است که می‌خواهند در راستای ارزیابی اثرات زیست‌محیطی فعالیت کنند.

واژه‌های کلیدی: ارزیابی اثرات زیست‌محیطی، روش‌های ارزیابی زیست‌محیطی، روش ماتریس، روش شبکه، روش چک‌لیست.

مطالعات جغرافیا، عمران و مدیریت شهری

دوره ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۱۴۸-۱۵۸